

Koronavirová ekonomika: Švédsko bylo za srpen v přebytku 50 mld., Česko v hlubokém deficitu

- Redakce CZ24 News | 13. září 2020

Státní rozpočet Švédska, které na jaře „nechalo koronaviru v zemi volný průběh“, se dnes může pochlubit vynikajícím ekonomickým výsledkem a to rozpočtovým přebytkem, jenž v srpnu dosáhl 19,8 mld. švédských korun (SEK), což je v přepočtu 50,8 mld. Kč. Česko, jehož vláda na jaře naordinovala tvrdé protikoronavirové restriktce, prohloubilo v srpnu deficit státního rozpočtu o 25,2 miliard Kč, když celkové saldo rozpočtu přesáhlo 230 miliard Kč.

Švédská vláda přitom původně odhadovala, že se rozpočet za srpen propadne do deficitu 26,7 mld. SEK. Výsledek však byl diametrálně odlišný a výrazně přebytkový.

Za přebytkový výsledek Švédsko vděčí jednak zvýšeným příjmům z výběru daní, které byly oproti odhadu vyšší o zhruba 12 miliard SEK (30,8 mld. Kč).

Významnou roli při dosažení přebytku však sehrál i fakt, že vláda nakonec vyplatila znatelně nižší koronavirovou podporu firmám, než původně předpokládala. Namísto původně plánované částky 13 miliard SEK (33,3 mld. Kč) na tento účel v srpnu vynaložila méně než 1 miliard SEK.

Nižší - o 5 miliard SEK (12,8 mld. Kč) - byly v srpnu také výdaje švédské vlády na tamní období „kurzarbeitu“, tedy na částečnou refundaci platů zaměstnancům, jimž zaměstnavatelé museli z důvodu ekonomických problémů zkrátit počet pracovních dnů.

Za posledních 12 měsíců je ovšem rozpočet švédské vlády v deficitu 131 mld. SEK (cca 336 mld. Kč).

Celoroční vládní „schodek“ Česka (tedy deficit státního rozpočtu ČR za rok 2020) by dle schváleného zákona měl dosáhnout mínus 500 miliard Kč. Reálně však nakonec může být o něco nižší (např. 400 miliard Kč), což naznačil i premiér Andrej Babiš.

Srovnání koronavirové ekonomiky Česka a Švédska je zajímavé ze dvou důvodů. Jednak tím, že země jsou srovnatelné z hlediska počtu obyvatel. Švédsko má zhruba 10,3 milionu obyvatel, Česká republika necelých 10,7 milionu obyvatel.

Švédsko je považováno za příklad země, která k první, tedy jarní vlně koronavirové pandemie přistoupila velmi liberálně.

Naopak česká vláda zvolila přísná restriktivní opatření, jež tuzemskou ekonomiku přivedla ke stavu, označovanému - se silnou nadsázkou - za ekonomický blackout, tedy totální umrtvení ekonomických aktivit. Vláda v ČR nařídila a vynucovala nošení ochranných prostředků i ve venkovním prostředí, například i při procházkách v přírodě...

Naopak, švédská vláda na jaře vydávala i v době největší krize pouze doporučení, nikoliv příkazy. Švédsko neuzavřelo hranice, neomezovalo pohyb v zemi, nezavřelo školy ani nevyhlásilo nouzový stav.

Restaurace, hospody, kavárny a bary zůstaly ve Švédsku po celou dobu otevřené, ale mohly

poskytovat služby pouze v případě, že mají místa k sezení.

Epidemie koronaviru zasáhla všechny švédské kraje, když nejvyšší výskyt onemocnění byl ve Stockholmu. Během května byla situace ve Švédsku statisticky značně neutěšená. V denním průměru po přepočtení na milion obyvatel umíralo v zemi nejvíce lidí s covidem-19 v Evropě.

V současné době však Švédsko ve srovnání s Českem vykazuje výrazně nižší přírůstky počtu nakažených covidem-19, stejně jako všechny další relevantní epidemiologické ukazatele související s novým koronavirem. Dosavadní rekord byl v ČR překonán ve čtvrtek 10. září, kdy v Česku přibylo 1382 nakažených koronavirem. Maximum z úterý tak bylo překonáno o více než 200 případů.